

Trekk i nødbremsen: Si nei til EUs fjerde jernbanepakke!

.....

Av Magne Bekkelund (leder Oppland Nei til EU) og Jørund Hassel (styremedlem Oppland Nei til EU)

.....

I en tid hvor vi trenger maksimal nasjonal handlefrihet og økt satsning på jernbanesektoren, er EUs fjerde jernbanepakke det siste Norge og Innlandet fylke har bruk for.

Det bør være nok å vise til korona-pandemien og de problemene den har skapt for alle togselskapene som har mistet store deler av passasjergrunnlaget. Selv EU har innsett at de strenge direktivføringene for fastsetting av trafikkavgift er håpløse i krisesituasjoner, og har sett seg nødt til å revidere sitt eget regelverk.

Norske myndigheter kan i dag regulere slike gebyrer og avgifter uten først å spørre EU eller EØS-tilsynet ESA om lov. Likevel vil regjeringen underlegge Norge en masse direktiver og forordninger fra EU, som ikke har annet formål enn å melde norsk jernbane inn i EU. Grensekryssende trafikk er fra før regulert av internasjonale og bilaterale avtaler og vil gå som før, enten jernbanepakka blir innført i Norge eller ikke.

Lov- og samtykkeproposisjonen ble lagt fram i mai, men inneholdt så mange tvilsomheter at Stortingets transportkomité krevde behandlingen utsatt til høsten 2020.

Dersom EUs jernbanepakke IV blir norsk lov og tatt inn i EØS-avtalen, vil den lovfeste obligatorisk konkurranseutsetting på jernbanen. Stortinget vil med det ikke lenger stå fritt til å velge en jernbanepolitikk for Norge, og norske politikerne vil for fremtiden miste kontrollen over jernbanepolitikken uavhengig av politisk farge på fremtidige regjeringer. Skal Norge få tilbake styringen på norsk jernbane, må i tilfelle EØS-avtalen sies opp.

Jernbanepakke IV vil medføre at Statens jernbanetilsyn ikke lenger får siste ord over norsk jernbanesikkerhet. Tilsynet kan i dag gripe inn og gi pålegg om kjøreforbud ved uforsvarlig drift. Med jernbanepakke IV vil det være EUs jernbanebyrå, og i siste instans EU-domstolen, som bestemmer over jernbanetilsynet og norsk jernbanesikkerhet.

Verst av alt er at regjeringen vil parkere både Grunnloven og EØS-avtalen - i sin iver etter å bestille denne enveisbilletten til Brussel. Dette fordi Jernbanepakke IV vil bety en myndighetsoverføring til EU – hvor Norge som kjent ikke er medlem, og som bryter med Grunnlovens forutsetninger for slik suverenitetsavståelse. Dette er det grundig redegjort for i en juridisk betenkning fra UiO-professor Christoffer Conrad Eriksen. I samme betenkning påviser han også at regjeringens brudd med det såkalte topilarsystemet, som strider mot intensjonene bak EØS-avtalen, dvs. avtalens vern mot at norske myndigheter blir direkte underlagt EU-organer.

Alle som vil ha en norskstyrt og framtidsrettet jernbane, enten de er EØS-motstandere eller EU- og EØS-tilhengere, må de nå la sin stemme bli hørt: Stopp EUs fjerde jernbanepakke!

Magne Bekkelund og Jørund Hassel

Magne Bekkelund (leder Oppland Nei til EU), Jørund Hassel (styremedlem Oppland Nei til EU)

...

BREXIT ET FAKTUM – HVA MED EØS?

....

Av Mange Bekkelund og Jørund Hassel (For styret i Oppland Nei til EU)

....

Storbritannia og EU er blitt enige – en handelsavtale er på plass - og britene er ute av EU. Gratulerer!

Folkeavstemningen i 2016, hvor 51,9% av velgerne gikk for utmeldelse har omsider vunnet frem. Det er samtidig bevist at det finnes et alternativ til EU-medlemskap og EØS-avtalen.

Storbritannias Brexit etterlater seg EU-union som åpenbart er blitt svakere, samtidig som at Storbritannia ikke lenger er underlagt EUs lover og direktiver, samt EU-domstolen. Avtalen innebærer en overgangsordning på fem år på fiskerettigheter. England ville opprinnelig beholde kvotene selv, men i overgangsperiode på fem år vil EUs få opprettholde adgang til fiskekvoter i britiske farvann – dog med en kvotereduksjon på 25 prosent.

Hva som vil skje med den frie flyten av tjenester er ikke avklart. Det betyr at det gjenstår en del forhandlinger mellom EU og Storbritannia. Det som synes å være klart, er at fra 01.01.2021 er det slutt på den frie innvandringen til Storbritannia. I tillegg gjenstår en del arbeid for å få på plass en uavhengig tvisteløsningsordning - utenfor EU-domstolen – til å håndheve den nye avtalen.

EU vil på sin side kreve nye pass, førerkort, og helseforsikringer når britene skal inn i EU, og det vil bli en del endringer hva angår tolldeklarasjoner på varer som skal inn- og ut av EU.

Det å opprettholde handel virker til å være viktig for så vel EU og EØS, som Storbritannia, i en tid med økonomiske usikre tider.

Storbritannias utmeldelse fra EU har utløst en diskusjon om mulighetene for å frikoble Norge fra EØS-avtalen og fortsette på den handelsavtalen Norge allerede har med EU. Den debatten trenger vi.

Det at Norge var avhengige av godkjenning fra ESA for å få godkjent krisepakken i forbindelse med covid-19-pandemien, har vist for hele befolkningen hvilken streng kontroll og makt ESA (EU) har i Norge. Det anses som uforenlig med Norges uavhengighet - som er nedfelt i Grunnloven, og alminnelige spilleregler for utøvelse av demokrati.

En utmeldelse fra EØS-avtalen vil bety at Norge ikke lengre vil være underlagt EUs direktiver og forordninger, samt ESA og EFTA-domstolen. Dermed vil landet få tilbake selvråderetten og retten til å bestemme over egne lover. Det åpner for at Norge kan tre ut av EUs energibyrå Acer og EUs finanstilsyn, og at vi slipper å ta stilling til tilslutning i Det europeisk arbeidsmarkedsbyrå ELA (European Labour Authority) og EUs jernbanepakke IV, samt Den europeiske unionens jernbanebyrå ERA (European Union Agency for Railways).

Det vil også bli langt enklere å ta helseforetakene tilbake til forvaltningen, og reversere flere av de offentlige selskapene som er blitt foretak, AS- ifisert eller delprivatisert. Det vil gjøre det enklere å få en slutt på den uakseptable lederlønnsutviklingen i statlige selskaper, og at selskapenes overskudd igjen tilfaller statskassen og finansieringen av velferdsstaten.

Norge vil heller ikke være bundet av OECD- og EU-anbefalingene om å redusere kjøpekraften til pensjonister/ trygdede og stønadsberettigede, og andre forringelser av velferdsstaten.

Oppland Nei til EU imøteser en EU- og EØS-debatt velkommen. Det viktig for Norge å ta demokratiet tilbake.

....

HVOR LIGGER ANSVARET FOR MEDISINSK BEREDSKAP I NORGE?

.....

Av Lisa Dobloug/ Jørund Hassel – på vegne av styret i Oppland Nei til EU

.....

Med covid-19-pandemien møtte befolkningen to overraskelser. Det ene er den manglende kriseberedskapen som råder i landet, ikke minst på medisiner. Det andre er at med hamstring og stor etterspørsel etter medisiner og medisinsk utstyr, så stiger prisene. Hvordan kunne det gå til?

I 1953 vedtok Gerhardsen-regjeringen å opprette Norsk Medisinal Depot (NMD), som skulle sikre var at det til enhver tid var et betryggende beredskapslager av medisiner i Norge. NMD ble virksomt fra 1957. I 1992 vedtok Brundtland-regjeringen å omgjøre NMD til et heleid statsaksjeselskap.

Etter innføringen av EØS-avtalen i 1994, ble et statseid grossistselskap ansett å være i strid med konkurransereglene i EØS-avtalen, blant gjennom at et statselskap kunne oppfattes å ha konkurransefortrinn foran private. I 1999 ble NMD delprivatisert, hvor det hollandske legemiddelgrossistselskapet Apothekers Coöperatie U.A kjøpte 66% av aksjene.

Men dette var ikke nok. Mot Senterpartiets og Sosialistisk Venstrepartis vilje ble NMD i 2001 solgt til tyske selskapet Gehe AG , som skiftet navn til Celesia. I 2014 ble dette selskapet kjøpt opp av det amerikanske firmaet McKesson.

McKesson Europe er i dag det største og mest dominerende legemiddelselskapet i hele Europa, og har nærmest monopol pga sin størrelse. Det er tydeligvis ikke et problem for verken EU eller EØS og deres «konkurransbestemmelser»?

McKesson hadde i 2018 en omsetning 208 milliarder dollar. Selskapet baserer seg kun på fortjeneste, og er blitt bøtelagt med bøter på 13,25 mill dollar (2008), og 150 mill dollar (2017), og er inne i sak som ennå ikke sluttført. Men de fortsetter sin virksomhet som før.

I 1996 ble det påpekt av John Alvheim (FrP) i Stortinget at «det er særdeles viktig at en i tillegg til beredskapslagrene for det enkelte sykehus også har tilstrekkelig sentralt lager av medisiner og sykepleieartikler». Det signalet er ikke blitt fulgt opp.

Astor Reigstad uttalte i Klassekampen 17. mars 2020; «Norge har ikke lenger en sikker forsyning av legemidler, som for eksempel vaksine mot lungebetennelse, som er anbefalt for alle over 65 år pga korona-pandemien. Da ABC Nyheter skulle kjøpe denne vaksinen på et av de få apotekene i Oslo, som fortsatt hadde den, fikk de den siste dosen, og neste forsyning kom ikke før om en måneds tid”. Det er innlysende at det er ikke er i McKessons interesse å sitte med et lager av vaksiner som det ikke blir stor fortjeneste av».

At norsk medisinsk beredskap er totalt i hendene på et firma, som bare fungerer som et forretningsforetak - med meget kritikkverdige forretningsmessige prinsipper – er svært betenkelig.

Det er våre politiske myndigheter, med Helsedirektoratet som kompetanseorgan, som har ansvaret for den medisinske beredskapen. Men de hindres altså av EUs bestemmelser, gjennom EØS-avtalen, til å kunne sikre medisinsk forsyning og beredskap.

Det i seg selv er grunn nok til å si opp EØS-avtalen! Dypest sett handler det for mange om liv eller død.

....

EU MAKTER IKKE Å SKAPE TRYGGHET UNDER KRISER

....

Av Jørund Hassel (Oppland Nei til EU)

....

Covid-19-pandemien har satt tanken om en europeisk enhet og solidaritet på prøve. Det er et stort tankekors å være vitne til hvor lite forberedt EU var til ha ferdige planer for å møte slike pandemier. Det har satt EU-samholdet på prøve, og land som Italia og Spania har reagert ganske kraftig. Spanias statsminister Pedro Sanchez har uttalt det så sterkt at, sitat: «Enten svarer vi med urokkelig solidaritet, ellers mislykkes unionen vår, vedrørende pandemien.

Etter finanskrisen, som startet i 2008, var en del av sparetiltakene å bygge ned helsevesenet i flere EU-land. Det rammet særlig de landene med svakest økonomi i disse pandemitider. Konsekvensene av denne nedbyggingen merkes ekstra sterkt i disse dager.

Da Italia ba om umiddelbar hjelp til å skaffe medisinsk utstyr til veie responderte ingen andre EU-land. Tyskland la ned forbud mot eksport av medisinske masker og annet verneutstyr - i frykt for å ikke kunne dekke behovet til sine egne.

Hellas har lenge stått i særdeles vanskelig situasjon med et stort antall flyktninger, med et særdeles dårlig vern for smitte- og helsestell. EU har ikke akkurat stått på barrikadene for komme Hellas til unnsetning.

Norge fikk også merke EUs regelverk for eksport da lastebiler med smittevernutstyr ble stoppet på grensen til Norge, og tilsvarende da medisinsk håndsprit ble stoppet fra Polen. Selv om eksportstoppen fra EU til Norge ble løst, så viser dette at statsminister Erna Solberg hevder at, sitat; «EØS er verdens beste handelsavtale».

Det befolkningen trenger å vite, er at mat- og medisinberedskap er på stell, og som kan sikre selvforsyning i krisetider. Eksisterende beredskapspolitikk som baseres på import, og det at Norske medisinaldepot er solgt til Tyskland, viser seg å være livsfarlig i krisetider.

En lærdom i disse dager må være at betydningen av en funksjonell stat er viktig, med et velfungerende offentlig helsevesen. Og at landets infrastruktur er sikret i form av digitale løsninger (internett), strømtilførsel, vei, jernbane, vann, postombæring og telefoni er av beste kvalitet i hele landet.

Etter press fra EU-land, og pandemiutbrudd i flere land, har EU kommet på banen. Herunder med 500 milliarder euro til krisepakker (noe flere av de mest fattige EU-landene vegrer seg til å gå inn på).

Dermed står man igjen med påstanden om at EU viser seg å ha begrensede muligheter til å skape trygghet i krisetider. Ulikhetene EU-landene viser seg å være for stor.

...

EU MAKTER IKKE Å SKAPE TRYGGHET UNDER KRISER

Covid-19-pandemien har satt tanken om europeisk enhet og solidaritet på prøve. Det er et stort tankekors å være vitne til hvor lite forberedt EU er på å møte slike pandemier. Covid-19 avslører svakheter også i det interne EU-samholdet, og land som Italia og Spania har reagert ganske kraftig. Spanias statsminister Pedro Sanchez har uttalt seg veldig sterkt: "Enten svarer vi med urokkelig solidaritet, ellers mislykkes unionen vår, vedrørende pandemien."

Etter finanskrisen, som startet i 2008, var en del av EUs sparetiltak å bygge ned helsevesenet i flere EU-land. Det rammet særlig de landene med svakest økonomi i disse pandemitider. Konsekvensene av denne nedbyggingen merkes ekstra sterkt i disse dager.

Da Italia ba om umiddelbar hjelp til å skaffe til veie medisinsk utstyr, responderte ingen andre EU-land. Tyskland la tvert imot ned forbud mot eksport av medisinske masker og annet verneutstyr, i frykt for å ikke kunne dekke sine egne behov.

Hellas har lenge stått i en særdeles vanskelig situasjon med et stort antall flyktninger, og med et særdeles dårlig smittevern og helsestell. EU har ikke akkurat stått på barrikadene for å komme Hellas til unnsetning.

Også Norge fikk merke EUs regelverk for eksport da lastebiler med smittevernutstyr ble stoppet på grensen, og da medisinsk håndsprit ble stoppet fra Polen. Selv om eksportstoppen fra EU til Norge ble løst, så viser dette at statsminister Erna Solberg tok feil i sin påstand om at «EØS er verdens beste handelsavtale».

Det befolkningen trenger å vite er at mat- og medisinberedskap er på stell, og at Norge vil være selvforsynt i krisetider. Det at eksisterende beredskapspolitikk baseres på import, og at Norsk medisinaldepot ble solgt til Tyskland, viser seg å være livsfarlig når krisen er et faktum.

En lærdom i disse dager må være den avgjørende betydningen av en funksjonell stat med et velfungerende offentlig helsevesen. I tillegg må landets infrastruktur – i form av digitale løsninger (internett), strømtilførsel, vei, jernbane, vann, postombæring og telefoni – være sikret, og være av beste kvalitet i hele landet.

For styret i Oppland Nei til EU

Jørund Hassel (styremedlem)

.....

MINSTELØNN ELLER NORSK LØNSDANNELSE?

....

For styret i Oppland Nei til EU – Magne Bekkelund (leder)/ Jørund Hassel

....

Presidenten i EU-kommisjonen, Ursula von der Leyen sa i sin tale til Europaparlamentet nylig at EU-kommisjonen vil fortsette prosessen med å innføre en eller annen form for EUs minstelønn, som skal dekke alle medlemslandene. Det vil få betydning for Norge gjennom EØS-avtalen.

En slik utvikling vil fremstå som ødeleggende for den norske lønnsdannelsen og trepartssamarbeidet (den norske modellen) – hvor arbeidsgiver- og arbeidstakersiden og det offentlige samarbeider om viktige reformer.

EU-kommisjonen vil anvende art 152 nr. 2 i sin lovgivning, som gir EU muligheten til å vedta direktiver om «arbeidsforhold», og som gjøres bindende medlemsstatene å gjennomføre.

EU-kommisjonen legger til at direktivet vil tillate medlemsstatene å bestemme hvordan de skal implementere en lovfestet EU-minstelønn. Og at direktivet ikke vil «frata medlemsstatene og partene deres frihet til å sette nivået på minstelønnen».

I talen til Ursula von der Leyen ble det opplyst at i land med velfungerende kollektive forhandlingssystemer – kan det gis unntak. EU-kommisjonen har skissert en modell hvor land kan bli unntatt fra minstelønnsforslaget dersom minst 70 prosent av arbeidstakerne er dekket av kollektive avtaler.

Problemet med forslaget er at det for fremtiden vil knytte lønnsdannelsen nærmere Brüssel, og ikke til det enkelte medlemsland/ EØS-land.

Hva vil skje om et selskap sysselsetter folk fra et lavkostland i Norge, eksempelvis fra Polen eller Romania, på lovfestet minstelønn?

Om det oppstår en konflikt mellom norsk lønn og minstelønn fra et annet land, kan selskapet ta saken EU-domstolen – med påstand om at selskapet mener at bruk av et annet lands minstelønn i Norge ikke er ulovlig.

Erfaringer fra tidligere EU-dommer, viser en sannsynlighetsovervekt for at EUs prinsipper om bruk av minstelønn fra et lavkostland i et slikt tilfelle vil vinne frem.

Skulle fagbevegelsen tape en slik sak, vil det være et kraftig tilbakeslag for fagbevegelsen og den frie forhandlingsretten og lønnsdannelsen i Norge.

Erfaringer fra land - som har hatt lovfestet minstelønn i flere tiår, er at arbeidstakere ikke får reallønnsutvikling. I USA har majoriteten av arbeidstakere ikke hatt reallønnsvekst på nærmere 40 år. I de fleste EU-landene har ikke arbeidstakere hatt reallønnsvekst på nærmere 30 år.

Oppland Nei til EU kan derfor ikke anbefale en innføring av EUs minstelønnsprinsipp som standard i Norge.

.....

ER NORSK INDUSTRI KONKURRANSEDYKTIG MED EU SINE STRØMPRISER?

.....

Av Åse Nordnes og Jørund Hassel – på vegne av styret i Oppland Nei til EU

.....

I 1983 sa Henry Kissinger noe slikt som at «De som kontrollerer energier, kontrollerer hele kontinent». Med dette bakteppe, er det noe rasjonelt argument for at Norge skal tape råderetten over vår felles energi?

Stabil tilgang på rimelig kraft, bygd opp gjennom en nasjonal dugnad, har vært helt vesentlig for utbygging av arbeidsplasser i nyere tid. Arbeidsplasser som gjennom flere tiår har bidratt til små forskjeller mellom folk, og dannet grunnlaget for bygging av velferdsstaten.

EUs elektrisitetsdirektiv ble revidert våren 2019. Det vil berøre Norge - etter at Stortinget vedtok å slutte seg til EUs energibyrå Acer i 2018. EU-kommisjonen, Acer og reguleringsmyndigheten RME vil med revideringen få større makt over energiforsyningen i Norge på bekostning av den nasjonale styringen.

En av energibyrået Acer sin oppgave er å sørge for å effektivere målet om fri flyt av energi over landegrensene - til EUs indre marked.

Den viktigste kampen i dag - er å få Stortinget til å si nei til at Norge slutter seg til EUs energipakke 4.

Med innføring av energipakke 4, vil energibyrået Acer tillegges større føderale fullmakter. Blant annet i arbeidet med å overvåke energiflyten, og retten til å kunne endre og godkjenne retningslinjer og nettverkskoder for strømflyten, og til å treffe vedtak eksempelvis når det gjelder grensekryssende energihandel. Suverenitetsavståelsen som følge av energipakke 4 vil derfor kunne få stor innvirkning for næringslivet og oss vanlige borgere.

Norge har ikke likeverdig deltakelse i ACER uten medlemskap i EU. Norge har av den grunn ikke stemmerett i EUs organer. Det svært omfattende regelverket i energipakke 4 vil derfor begrense det nasjonale handlingsrommet, og dermed mulighetene til å utvikle nasjonale behov.

I tillegg vil RME bli bemyndiget til å ilegge bøter ovenfor strømselskap i Norge dersom ikke følger direktivet, eller vedtak fra ACER eller RME. En bot kan være opptil 10% av selskapets årlige omsetning.

Energipakke 4 vil gjøre det vanskeligere for Norge å si nei til bygging av nye utenlandskabler i fremtiden.

Med det nye regelverket skal Statnett annen hvert år sende en nettutviklingsplan til RME med et tiårsperspektiv, og med en tidsplan. RMEs oppgave er å passe på at slike planer er i overenstemmelse med EUs regelverk og planer for nettutvikling. I tillegg vil RME få instruksjonsmyndighet, og vil kunne kreve at Statnett sine planer blir endret i samsvar EU sine planer.

Det forutsettes at alle kostnader skal dekkes over nettleia.

Norge har traktatfestet at vi skulle følge EUs nettutviklingsplan og EUs prioriterte prosjekter - kalt PCI, (Projects of Common Interest). NorthConnect-kabelen er blant de prosjektene som står på EUs nettutviklingsplan.

Skjer konsesjonsbehandlingen er at samtykke til energipakke 4, vil PCI-prosjekt få høyeste prioritet også hva angår nasjonale nettutviklingsplaner og i konsesjonsbehandling.

EUs energipakke 4 betyr derfor i realiteten at norske myndigheter blir fratatt all styring over den nasjonale elektrisiteten og kraftmarkedet.

.....

SKAL WIZZAIR-STANDARDEN FÅ INNPASS I NORSK ARBEIDSLIV?

.....

Av Mange Bekkelund (leder Oppland Nei til EU og Jørund Hassel styremedlem i Oppland Nei til EU)

.....

Flybransjen både i Norge og internasjonalt er sterkt rammet av covid-19-pandemien. Det har utløst behov for offentlig støtteordninger i milliardklassen for å berge norske arbeidsplasser.

Midt i denne krisen har det ungarske lavprisselskapet Wizz Air startet opp med flyvninger på de mest lønnsomme strekningene i Norge. En generell observasjon er at lave priser skaper dårlige lønns- og arbeidsvilkår hos ansatte. Jo mer dette får bre om seg, jo mer øker det presset på norske lønns- og arbeidsvilkår.

Selv om konsernsjef József Váradi i Wizz Air – i mediene - forsøker å dempe selskapets negative rykte, er realiteten at Wizz Air fremstår som et fagforeningsfiendtlig selskap, og som motarbeider at arbeidstakere organiserer seg. Om denne linjen fra Wizz Air vinner frem, er ikke det bare et angrep på trepartssamarbeidet i den norske modellen (samarbeidet mellom det offentlige, og arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene). Det er også et brudd på ILO-konvensjon 87 om retten til fritt å kunne organisere seg.

Mircea Constantin startet en fagforening for rumenske Wizz Air-ansatte i 2014. Det kostet ham og flere ansatte jobben. Saken endte i domstolene, hvor Wizz Air tapte. Mircea Constantin har etter det fått beholde grunnlønnen, men har vært fritatt for arbeidsplikter. Som følge covid-19-pandemien og behov for innskrenkninger, er Mircea Constantin blitt oppsagt. Det medfører nye rettslige skritt (kilde FriFagbevegelse). Det dokumenter selskapets holdning til fagorganiserte.

Statsminister Erna Solberg (Høyre) oppfordret til boikott av Wizz Air den 14.10.2020, mens NHO luftfart ønsker dem velkommen til Norge. Erna Solbergs holdning fremstår som puslete.

Selv om EØS-loven (§ 2) gir EU-retten forrang foran norske lover dersom disse er i konflikt med hverandre, garanterte likevel den norske stat – ved Gro Harlem Brundtland-regjeringen - at «EØS-avtalen ikke skulle omfatte norsk arbeidsliv». Virkeligheten er beklageligvis blitt en helt annen.

Det NHO reiseliv støtter seg til, og som statsminister Erna Solberg er bundet av, EØS-lovens § 31 til og med 35, og som Wizz Air benytter seg av for å kunne etablere seg i Norge.

Dersom EØS-avtalen ikke kan stanse gjennomføring av FNs ILO-konvensjoner, og at arbeidsmiljøloven og tariffavtaler har forrang foran EØS-lovens bestemmelser, er den eneste løsningen å si opp EØS-avtalen.

Det er helt maktpåliggende at norske politikere viser handlekraft, og generelt garanterer for at norske tariffavtaler, og norske lønns- og arbeidsvilkår er det som gjelder i Norge - dersom landet fortsatt skal ha EØS-tilknytning.

Wizz Air bidrar til det motsatte, derfor Wizz Air må ut av det norske flymarkedet. En boikott av selskapet helt på sin plass.

....

EU-RETTE OG SOSIAL DUMPING

.....

Av Jørund Hassel (styremedlem Oppland Nei til EU)

.....

ESA (EFTAs overvåkingsorgan) har satt i gang en prosess mot Norge vedrørende Oslo- og Skiens-modellen. ESA mener at flere av kravene som er satt for å hindre sosial dumping i denne modellen - kan være i strid med EØS-avtalen. ESA mener at disse kravene er i strid med EUs fire friheter (fri flyt av varer, tjenester, kapital og arbeidskraft), samt den frie etableringsretten. ESAs hovedoppgave er å påse at Norge ikke undergraver disse fem frihetene.

Av virkemidlene som er satt i «Oslo- og Skiens-modellen» - er at det ikke skal være adgang til å bruke mer enn en underleverandør pr prosjekt, at bruk av innleid arbeidskraft krever partsavtale og godkjente ID-papirer, og at norsk skal være hovedspråket i kommunikasjonen. Flere kommuner vil gjerne kopiere denne modellen.

Flere politikere og tillitsvalgte mener at ESAs inngripen i denne saken medfører en strengere fortolkning av regelverket enn hva EU-kommisjonen har lagt til grunn. Disse personene må åpenbart ha glemt EU-rettens dom mot Østerrike i 2018 – hvor det heter at «tiltak mot sosial dumping er ulovlig».

Det er domstolenes oppgave å tolke lover og omsette disse i dommer og kjennelser. Dermed har EU-rettens avgjørelse forrang foran hva politikere og andre måtte ønske seg av tiltak.

Glemt er også at den norske stat, som sammen med EU, innførte sanksjoner mot sveitsiske børser i 2019 – i den hensikt å tvinge Sveits å sørge for at sosial dumping finner sted. I forhandlingene om ny rammeavtale med EU - satte Sveits nemlig som et av fire særkrav – en «juridisk sikkerhet for å bevare lønnsnivået i Sveits». Det vil ikke EU ha noe av.

I og med at finanstilsynene er overført til EU via EØS – ble Norge automatisk med på å innføre sanksjoner mot Sveits. Norge er dermed blitt i front for å fremme sosial dumping internasjonalt.

Tidligere president i ETFA-domstolene, Carl Baudenbacher uttrykte i VG den 06.08.2020 kritikk mot Norge, for å forsøke å opprettholde nasjonale fortolkninger i EØS-avtalen. Carl Baudenbacher er tydelig på at det ikke eksisterer noe såkalt «handlingsrom» i EØS-avtalen, og at Norge gjennom sin praksis undergraver EUs fire friheter.

Prinsippene om «ensartethet» i EU-/ EØS-området (EØS-lovens § 105 til 107), ligger fast. Det betyr at en samlet arbeiderklasse i EU og EØS til enhver tid henvises til å konkurrere om jobber på samme lønns- og arbeidsvilkår som i lavkostlandene i og utenfor EU.

Ærlighet i politikken er viktig for å opprettholde tilliten til vårt demokrati. Det er på tide å velge inn representanter inn i den lokale og sentrale politikken - med en hvis kompetanse på EØS-avtalen/ EØS-loven.

ESA gjør bare den jobben flertallet i Norge har bedt dem om å gjøre.
.....

MINSTELØNN VIL TRUE DEN NORDISKE MODELLEN?

.....

Av Jørund Hassel (medlem av styret Nei til EU Oppland)

.....

EU-kommisjonens leder, Ursula von der Leyen signaliserte forleden at det vil komme et EU-direktiv med krav om innføring av nasjonal minstelønn, som angivelig skal sikre alle arbeidere i union ei grei minstelønn. Et direktiv som vil berøre Norge gjennom EØS-avtalen.

Danmark og Sverige har advart mot direktivet fordi det vil rokke ved den nordiske modellen for velstands- og velferdssamarbeid.

Minstelønnsordninger utfordrer ikke bare den nordiske/ norske modellen, den vil også ramme fordelingspolitikken, det organiserte arbeidslivet, den frie forhandlingsretten (arbeidstakernes medbestemmelsesrett jf Grunnloven § 110, annet ledd), og ikke minst streikeretten.

Erfaringer fra land som har innført lovbestemte minstelønninger, er at lønningene er veldig lave, de underreguleres i forhold til generell lønns- og prisvekst, og utløser uverdige fattigdom for dem som bor i pressområder.

Det mest alvorlige er at minstelønn etter hvert blir normallønn.

Hva minstelønnsatsen vil bli er vanskelig å forutse, men vil trolig ligge i nærheten av EU/ OECDs fattigdomsgrense (mellom 50 og 60% av medianinntekten), dvs ca 250 -300 000 kroner pr år.

Lavere lønninger betyr mindre skatteinntekter. Det kan true finansieringen av den fremtidige velferdsstaten.

Den nordiske/ norske modellen er basert på et trepartssamarbeid mellom det offentlige, arbeidsgiver- og arbeidstaker-siden. Den har tjent oss godt i forhold til medbestemmelsesrett og demokrati, fordelingspolitikk, utvikling av velferd- og sosiale reformer, arbeidslivslovgivning og avtalerett, og det har gitt oss et velorganisert arbeidsliv.

Den frie forhandlingsretten, og streikeretten som kampmiddel, har vært avgjørende for arbeidstakernes lønnsutvikling, gode lønns- og arbeidsvilkår, og en sosialpolitikk som tar vare på oss i alle livets faser.

Innføring av minstelønnen vil dessuten utfordre den frie organisasjonsretten og hensikten med å være organisert (fagforeningsknusing).

EU-domstolen og ESA har tidligere grepet inn for å begrense streikeretten (Laval-dommen i 2007), hvor en fagforening ble dømt til store bøter for bruk av sympatistreik. Saken gjaldt bruk av latviske lønninger som ble benyttet i Sverige (sosial dumping).

I 2016 fikk vi Holship-dommen fra Høyesterett/ ESA - i havnearbeiderkonflikten, som er et angrep på den frie forhandlingsretten. Dommen gir EU/ ESA adgang til å sette til side inngåtte tariffavtaler og ILO-konvensjoner. Havnearbeiderne mistet sin tariffavtale som gav dem retten til å foreta laste- og lossearbeidet ved norske havner.

Minstelønnsdirektivet har allerede utløst en debatt om å si opp EU-medlemskapet i Sverige og Danmark. Hensynet til den nordiske modellen tilsier at Norge bør vurdere sin EØS-tilknytning dersom direktivet blir gjennomført.

.....

DEN 09.12.2020 – EN MERKEDAG FOR KRAFTBRANSJEN I EU

.....

Av Jørund Hassel (styremedlem Oppland Nei til EU)

.....

Den 09.12.2020 øker strømprisen fra ca 25 øre pr kilowattime - til mellom 95 og 106 øre mellom kl. 15 og 18.

Årsak: Verdens lengste strømkabel, Nordlink-kabelen mellom Norge og Tyskland skal kobles til og tas i bruk. I en overgangsfase meldes det om at norske strømkunder må belage seg på høyere strømpriser.

Byggingen av Nordlink-kabelen har med dagens kronekurs kostet om lag 21,2 milliarder kroner. En kostnad som norske strømkunder er satt til å måtte betale for gjennom økt nettleie.

I 2018 vedtok et flertall på Stortinget at Norge skulle slutte seg til EUs energibyrå Acer (2018). Med det er kraftmarkedet overlatt til Acer (EU) - til et system hvor Norge ikke en gang har stemmerett siden vi ikke er medlem av EU. Alt for å tilfredsstille EUs ønske om lavere og mer ensartede strømpriser i EU.

På denne måten er norske strømkunder blitt satt til å subsidiere europeisk industri og strømkunder, med den konsekvens at det åpenbart vil svekke norsk konkurransekraft, og dermed kunne sette norske arbeidsplasser i fare. Samtidig som at det vil bli enklere for investorer å flytte norske arbeidsplasser til steder hvor det er billigere arbeidskraft.

Norsk kraftindustri ble bygget opp av fellesskapet - i den hensikt å sikre norske arbeidsplasser gjennom konkurransefortrinn - i form av billig kraft (herunder billig kraft til offentlige virksomheter). Med Acer-tilslutningen har Norge mistet dette fortrinnet, og Norge har fått en enda nærmere tilknytning til EU.

Enda verre er det ranet som skjer av norske skattebetalere, som kraftig subsidierer private og offentlige selskaper som bygger vindkraft på land

og til havs. TU Energi opplyser at av 18 vindkraftverk som er ferdig utbygd i Norge i 2020, er 15 av disse helt eller delvis eid av utenlandske selskaper.

Under dekke av det «grønne skifte», og en naiv tro på EU er klimaredningen for Europa, legger Norge åpenbart alle forhold til rette for at utenlandske spekulanter skal kunne kontrollere og overta det norske kraftmarkedet.

EU og Acer mål om et indre marked - med liberalisme og fri konkurranse – og en europeisk kraftbørs der spekulanter får en arena for å bli rikere kommer stadig nærmere. I 2018 fikk Norge en forsmak på det da kraftspekulanten Eina Aas gikk konkurs på grunn av feilinvesteringer, etter først å ha tjent rundt 3 300 000 000 kroner på kraftbørsene.

Til E24 (08.12.2020) opplyser sjefanalytiker Tor Reier Lilleholt i Wattsight at «det er på tide at strømprisene stiger», etter at fulle vannmagasin har medført lang periode med lave strømpriser. Selvsagt til stor jubel for kraftprodusentene.

Med andre ord; Vi kan med det forvente oss varig høyere strømpriser fremtiden.

....